

Ders : 32**Konu : Alemlere Rahmet Hz Muhammed (SAV)****EY TOPRAĞIN OĞULLARI! SİZE NE OLUYOR Kİ?****HÂLBUKİ, HEPİNİZ ADEM'İN ÇOCUKLARISINIZ**

Ey kardeşler. Bizler Müslümanız. Yaratanımız tarafından ham maddemiz topraktan olmak üzere yaratılan Adem'in çocuklarıyız. Yani yaratılıştta tüm insanlarla kardeşiz. Ve fakat, tüm Müslümanlarla da imanda, dinde, inançta, Allah'a giden yolda kardeşleriz. Dolayısıyla Müslümanlar olarak bizler için, herkesle olan ilişkimizde ve bağlarımızda kardeşlik hukuku geçerli olur. Kimseye düşmanlık gütmeyiz, herkesin iyiliğini düşünürüz. İhtilaflarımız, anlaşmazlıklarımız olduğunda her zaman sulhu tercih eder, bu sulhu kuvvetlendirecek davranışlar sergileriz.

Öyle ki, Peygamber Efendimizin buyurduğu gibi, kardeşimiz için yapacağımız en küçük gülümsememiz, davranışımız bizler için Allah yolunda bir sadaka olur, bu davranışlarımız da öbür dünyada kurtuluşumuzun belgeleri olur. Bakın Efendimiz (s.a.v.) bu hususta ne buyuruyor?

عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الضَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ وَبَصْرُكَ لِلرَّجُلِ الرَّدِيِّءِ الْبَصْرَ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشُّوْكَةَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِفْرَاطُكَ مِنْ دَلْوِكَ فِي دَلْوِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ

Ebu Zer (r.a.) Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: **“Kardeşinin yüzüne karşı gülümsemen senin için sadakadır. Ona iyiliği emredip kötülüklerden sakındırman sadakadır. Yolunu kaybetmiş birisine doğru yolu göstermen sadakadır. Yüz görüntüsü hoş olmayan birine bakman senin için sadakadır. Yoldaki taşları, dikenleri, kemikleri kaldırman senin için sadakadır. Su testindeki sudan, kardeşinin testisine su aktarman da senin için bir sadakadır.”**¹

Ama şu insanoğlu ne gariptir. Kurtuluşa giden yolları daha kolay, daha kârlı iken, hep taşlı ve dikenli yolları tercih eder. Daha ne olduğunu hatırlamadan, öylesine bir üstünlük taslıyor ki, diğer kardeşlerini başka bir dünyadan geldiğini zannediyor. Yani, ne yaptığına, Allah'a karşı kulluğundaki ihlas ve samimiyetine bakmadan, sadece bir kavme, bir bölgeye, bir ırka mensup olması dolayısıyla gururlanıyor, diğer insanları küçük görüyor, böylece kalbindeki öfkeyi, nefreti bir hayat felsefesi hâline getiriyor. Buna, günümüz dünyasında ırkçılık denildiği gibi İslam literatüründe de aynı anlama gelen asabiyet hastalığı denilmektedir. Ki, Alemlere rahmet olarak gönderilen ve ırkçılığı hem bizzat fiilî uygulamaları, hem sözleri, hem nasihatleri ve hem de emirleri ile yasaklayan Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.), böylesi bir hastalığın Müslümanlıkla hiçbir şekilde bağ

¹ Tirmizî, Birr 36. H. No: 2083

bulunamayacağını bildirmektedir. Ayrıca Efendimiz, her fırsatta bunu tekrar etmiştir. Şu hadis bunların en meşhurlarından birisidir:

عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ : لَيْسَ مِنَّا مَنْ دَعَا إِلَى عَصِيَّةٍ وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَى عَصِيَّةٍ وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصِيَّةٍ

Cubeyr b. Mut'im şöyle rivayet etmiştir: Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: **“İrkçılığa çağıran bizden değildir. İrkçilik için savaşan da ırkçılık için ölen de bizden değildir.”**²

MÜ'MİNLER HİÇ ŞÜPHE YOK Kİ KARDEŞTİR

Fakat, insanoğlu bu hakikate rağmen ırkçılık hastalığından kurtulamamış, Müslüman kavimler, kendi aralarına giren bu menfur ırkçılık hastalığı sebebiyle, özellikle son yüzyılda Adem'in oğulları olduklarını unutmuş, aynı zamanda ve en hazini de birbirlerinin **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ** **“Mü'minler hiç şüphe yok ki kardeşirler”**³ fermanı ilahîsinin muhatabı olduklarından uzak kalmışlardır. Peygamber Efendimiz, işte bu hastalıklara duçar olma endişesiyle ümmetini bu cahiliyye hastalığına karşı uyanık olmaya davet etmiştir. O (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ ، لَا يَثْرُكُونَهُنَّ : الْفَخْرُ بِالْأَحْسَابِ ، وَالطَّعْنُ فِي الْأَنْسَابِ ، وَالْإِسْتِسْقَاءُ بِالنُّجُومِ ، وَالنِّيَاحَةُ ؛ وَقَالَ : النَّيَاحَةُ إِذَا لَمْ تَثْبُ قَبْلَ مَوْتِهَا تُقَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا سَرْبَالٌ مِنْ قَطْرَانٍ وَدِرْعٌ مِنْ جَرَبٍ

Ebû Malik el-Eş'ari (radıyallahu anh) anlatıyor: **“Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: ‘Ümmetimde dört şey vardır ki, cahiliye işlerindedir, bunları terk etmeyeceklerdir: Haseble (ırk ve kabile üstünlüğüyle) övünme, Nesebi, soyu sebebiyle insanları kötüleme, Yıldızlardan yağmur bekleme, (Ölenin ardından) matem ve ağıt yakma!’**⁴

ÜSTÜNLÜK ANCAK TAKVA İLEDİR

Ey insanoğlu! Ne yaparsan yap, sen Adem'in çocuğusun ve Adem de topraktan yaratılmıştır. Yani bir insanlık ailesi olarak hepimiz toprağın oğullarıyız. Allah Resûlü (s.a.v.) hep tekrar eder durur, lâkin en son veda hutbesinde söyledikleri ümmeti için bir vasiyettir:

² Ebû Davûd Edeb, H. No: 349/5121

³ Hucurât suresi, 49:10

⁴ Müslim, Cenâiz 38, H. N. 934

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ
 أَبَاكُمْ وَاحِدٌ أَنْتُمْ بَنُو آدَمَ وَآدَمُ مِنْ تُرَابٍ أَلَا لَا
 فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا
 لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالْتَّقْوَى

“Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Adem’in çocuklarıdır; Adem ise topraktır. Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvadır.”⁵

İnsan niçin topraktan yaratılmıştır? Hiç kimse Alemlerin Rabbini Yaratıcısını neyi niçin nasıl yaptığı, yarattığı ile sorgulayamayacağına göre, O’nun her bir yaratmasında binlerce hikmetler bulunacağını derin derin düşünmek zorundadır. Elbette ki insanın topraktan yaratılmış olmasının pek çok hikmetleri var ise de, bu yaratılış her şeyden önce Alemlerin Rabb’i olan Allah (c.c.)’ün istediğini istediği gibi yaratma gücünü gösterir. Yâsin suresinde de bildirildiği gibi;

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ “... Çünkü O, her türlü yaratmayı gayet iyi bilir.”⁶

HEPİMİZ TOPRAĞIN OĞULLARIYIZ

İnsanın yaratılış madeni topraktır. Bu durum, “Allah onu خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ (Âdem’i) topraktan yarattı.”⁷ “Şüphesiz ki, فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ “Allah sizi topraktan yarattı.”⁸ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ “Allah sizi topraktan yarattı.”⁹ gibi ayetlerde sürekli olarak vurgulanmış dikkatimiz o noktaya çekilmiştir. Neredeyse “filan oğulları değil, toprak oğulları, yani toprağın oğullarıdır” denilmek istenmiştir.

Efendimiz (s.a.v.)’in de özellikle son veda hutbesinde, insanların topraktan yaratılmış olmalarını hatırlatması, *ne kadar kendinizle, kavminizle, milliyetinizle övünürseniz övünün sonunda hepiniz de topraktan geldiğinize göre bu övücünüz boş bir övünç olmaktan öteye gitmeyecektir* anlamına gelmektedir. Toprak her zaman insanın ayağının altındadır. Ve fakat, insanın hayatı için ihtiyaç duyduğu her şeyi de bol bol yine toprak verir. Bitkilerin kış aylarında ölmüş gibi görünmelerine rağmen, bahar ile birlikte başta insanoğlu olmak üzere tüm canlılara yetecek kadar ürün yetiştirmesi bu toprağın tevazuudur. Dolayısı ile toprak bereket kaynağıdır. Kısacası toprak, alçak gönüllülüğü, tevazuyu ve bereketi de sembolize eder ki, milliyetçilikle övünmek yerine Efendimiz bu, tevazuyu emretmektedir. Yani, İslam, sadece kendi kabilesi veya ırkı sebebiyle övünmeyi değil, her hangi bir sebeple diğer insanlara karşı övünmeyi de yasaklar. Peygamber Efendimiz bu konuda da yasaklama getirmiş, insanlara karşı tevazulu, alçak gönüllü olmayı emretmiştir.

⁵ Şuabu’l İman, 7/162, H. No: 4774

⁶ Yasin suresi, 36:79

⁷ Âl-i İmrân suresi, 3:59

⁸ Hac suresi, 22:5

⁹ Fâtır suresi, 35:11

ALÇAK GÖNÜLLÜ OLUN

عَنْ عِيَّاضِ بْنِ حِمَارٍ: قَامَ فِيْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ خَطِيبًا فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ تَوَاضَعُوا حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ وَلَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ

Iyad b. Hımar'dan: Resûlullah bir gün bize hitab etmek üzere kalktı ve şöyle buyurdu: **“Allah bana, sizin birbirinize tevazu göstermenizi vahyetti. Öyle ki sizden hiç kimse hiç birinize karşı övünmeyecek ve zulmetmeyecektir.”**¹⁰

Ananızla babanızla, kabileniz, aşiretinizle ne kadar övünürseniz övünün, sizin kulluğunuz yalnızca sizin kendi amellerinizle, ihlasınızla ölçülecektir. Ve hepinizin de kökeni bir erkek ve bir dişi değil midir. O bir erkek ve bir dişi şimdi milyonları, milyarları bulmuş, ne farkeder ki? Fark şudur: Allah'a teslimiyette samimiyet, yani takva sahibi olan herkes, kurtulacak, diğerleri ise kurtulamayacaktır. Onun için üstünlük taslamak yerine, anamızın atamızın birliğini, ama farklı, farklı kabilelere ayrılmış olduğumuzu, ve yine fakat bütün bunların hikmeti “birbirimizle tanışabilmek, belki de maruf, üzerinde iyilikler, hayırlar üzerinde buluşabilmektir. Ayette şöyle buyurulmaz mı?

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

“Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah yanında en değerli olanınız, O'ndan en çok korkanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır.”¹¹

Kardeşler! Artık öyle bir yer ve dönemde yaşıyoruz ki, komşularımız, iş arkadaşlarımız, alış-veriş yaptığımız insanlar başa başka dinlerden, ırklardan, kavimlerden ve bölgelerden. O hâlde bize düşen bütün bu farklılıklardan ders çıkarmak, Allah'ın bu kadar farklı farklı insanlar halletmesinin, yaratmasının ve bizleri de bu farklılıklar ormanına yerleştirmesinin hikmetini aramaktır. İnsanlara davranışlarımız her zaman Müslümanca olmalı, Alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimizin davranışlarını yansıtmalıdır. Nasıl ki o herkesi değerli buluyor ve herkese güler yüzlü davranıyor ve kısacası üstünlüğü sadece Allah katında arıyor ise, bizler de öyle yapmak, O'nun ümmeti olduğumuzu göstermek durumundayız. Ve hem bizler, Allah'ın sin dini olan İslam'ı da bu insanlara tebliğ etmekle görevli olduğumuza göre bu sorumluluğumuz dolayısıyla önemli bir vazife ile de görevliyiz.

Yani ve kısaca: Allah'ın kullarına, şefkat, merhamet ve iyi muamele; gayri Müslimlerle ilişkimizi zedeleyecek, kendi aramızda kardeşliğimize zarar verecek her türlü davranıştan uzak durmak.

¹⁰ Muslim, Cennet 79, H. No: 2865

¹¹ Hucurat suresi, 49: 13

FARKLILIK ALLAH'IN İRADESİDİR

Bakınız ki, bir diğer ayette bu farklılıkların tesadüf olmadığı da bildirilir.

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الْسِّنْتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّلْعَالَمِينَ

“Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da onun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda bilenler için elbette ibretler vardır.”¹²

Yukardaki âyette *“O'nun (Allah'ın) âyetlerinden biri de göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için ibretler vardır”* buyurulması, insanlar arasında söz konusu olan kültürel, sosyal ve etnik farklılıkların yaratılış gereği olduğuna işaret eder. Böylece Allah-ü Tealâ hazretleri, bizleri adeta, farklılıklarımızın şuuruna varmamız için uyarmaktadır.

Bu teşkilat, Allah'ın, Peygamberinin getirdiği ilkelere göre hareket ettiğine göre, bizler her zaman, hele hele şu İslam ümmeti arasında, ırkçı, kavmiyetçi, bölgeselci tutumlara asla fırsat vermiyor, vermeyecek. Biz, şartsız Müslümanız, o yüzden de kardeşliğimiz de şartsızdır.

İYİ İŞLERDE BİRBİRİNİZLE YARIŞIN

İnsanların dillerinin, renklerinin, kavimlerinin farklı farklı olmasında veya hangisinden olduğunda insanların bir dahil söz konusu değildir. Yani hiç kimse bu dünyaya gelirken, ırkını, rengini, lisanını ve hangi ailede veya toplumda dünyaya gelip yaşayacağını tercih etme şansına sahip olmadı. Bir güç tarafından yani mahlûkatın bütünü var eden Allah (c.c.) tarafından yaratıldı. Allah (c.c.) böyle istedi böyle yarattı. Önemli olan bir sınav olan bu durumdan başarı ile çıkmaktır.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لَيَبْلُوَكُمْ
فِي مَا آتَاكُمْ ۗ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۗ إِلَى اللَّهِ
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

“Allah dileseydi sizleri bir tek ümmet yapardı; fakat size verdiğinde (yol ve şeriatlerde) sizi denemek için (böyle yaptı). Öyleyse iyi işlerde birbirinizle yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Artık size, üzerinde ayrılığa düştüğünüz şeyleri(n gerçek tarafını) O haber verecektir.”¹³

Öyleyse Allah'ın denemesi, sınaması karşısında Müslümanın tavrı, O'nun iradesine teslim olmuş kimse olarak, gururlanmak, böbürlenmek, diğerini aşağılamak değil, iyi işlerde hayırlı şeylerde işbirliği ve yarışmak, Allah'ın kullarına karşı da tevazulu olmak şeklinde ortaya konulacaktır. Nitekim, hadiste tevazunun Allah'ın bir emri olduğu da ifade

¹² Rûm suresi, 30:22

¹³ Mâide suresi, 5:48

edilmektedir ki, bu tevazu başkalarına karşı övünmenin yasaklanmış olması anlamına gelmektedir.

KAVİMLERİNİZLE ÖVÜNMEYİ TERKEDİN

İnsanlar aynı kaynaktan geliyor ise, o zaman bizlere düşen, diğer insanlara karşı böbürlenmek, gururlanmak, üstünlük taslamak değildir. Böyle yapmak, Allah Resûlü (s.a.v.)'in defalarca uyardığı gibi ırkçılık olur. Allah Resûlü (s.a.v.) ise asabiyet, ırkçılık çağrısında bulunanların Müslüman olamayacağı uyarısını yapmış ve neredeyse “**o kimseler benden uzak dursun**” demek istemiştir:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُيْيَةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَفَخَّرَهَا بِالْآبَاءِ مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ أَنْتُمْ بَنُو آدَمَ وَآدَمُ مِنْ ثَرَابٍ لَيْدَعَنَّ رِجَالٌ فَخَرَهُمْ بِأَقْوَامٍ إِنَّمَا هُمْ فَحْمٌ مِنْ فَحْمِ جَهَنَّمَ أَوْ لِيَكُونَنَّ أَهْوَنَ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْجِعْلَانِ الَّتِي تَدْفَعُ بِأَنْفِهَا النَّتْنَ

Ebu Hüreyre (r.a.)'dan. Allah Resûlü şöyle buyurmuştur: “Aziz ve Celil olan Allah sizden câhiliyye devrinin kabalığını ve babalarla övünmeyi gidermiştir. Mümin olan, takvâ sahibidir. Kâfir olan ise şakîdir/isyankârdır. Siz, Âdem'in çocuklarıdır. Âdem de topraktan yaratılmıştır. Bazı adamlar, kavimleriyle övünmeyi terketsinler. Çünkü onlar cehennemin kömüründen bir kömürdürler, yahut onlar, Allah indinde burnu ile pislik yuvarlayan pislik böceğinden daha aşağıdırlar.”¹⁴

Hangi millete mensup olursa olsun, ne yaparsa yapsın, kurtuluşun yolu, İslam'a tabi olup sâlih amel işlemektir. Yoksa bir kimse, amel-i sâlih ile yollarını ayırmışsa o kimseyi ne kavmi ne de soyu kurtaramayacaktır. Peygamber Efendimiz bu konuda da şu maifestoyu karşımıza koymaktadır:

مَنْ بَطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ

“Bir kimseyi ameli geri bırakmışsa, nesebi, soyu onu kurtaramaz, yükseltmez, ilerletemez.”¹⁵

İnsan nefsi, milliyetle övünmeye çağırır, böylece insanlığı bir çatışma ve zulüm ortamına sürüklemek ister. Bu yol ise şeytanın yoludur.

ALLAH'IN SİZE EMRETTİĞİ GİBİ KARDEŞLER OLUN

Bu çirkinliklere karşı koymayı ilke edinmiş, bütün Müslümanları kardeş bilen ve Allah'ın diğer kullarına da merhametle yaklaşan bir teşkilat olarak, Peygamber Efendimizin bu sünnetini diri, cemaatimiz ve Müslümanlar arasında ırkçılığa karşı uyanıklılığı canlı tutmak durumundayız. Ama biz, yine Peygamber Efendimizin önemli sünnetlerinden olan akrabaya, yakına, dosta yardım etmeyi, onları koruyup kollamayı da bir görev olarak biliyoruz. Bunda bir çelişki yoktur. Çünkü Peygamber Efendimiz de hem akraba ile yakın ilişkide bulunmayı emretmiş hem de “**kardeşler olunuz diyerek**” hedefimizi göstermiştir:

¹⁴ Ebû Dâvud, Edeb 344, H. No: 5116

¹⁵ İbn Mâce, Mukaddime 17, H. No: 225

لَا تَقَاطَعُوا وَلَا تَدَابَرُوا وَلَا تَبَاغَضُوا وَلَا
تَحَاسَدُوا وَكُونُوا إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ

“Akraba ile ilişkilerinizi kesmeyin. Birbirinize düşmanlık da etmeyin. Birbirinizi kıskanmayın da. Allah’ın size emrettiği gibi kardeşler olunuz.”¹⁶

Aziz kardeşlerim bilelim ki, ve har an idrakimizde turalım ki, Rabbimiz bir, babamız da birdir. İşte bizler, bir bütün olarak insanlık, o babamız olan Adem’in çocuklarıyız; Adem ise topraktır.

Dillerimizin ve renklerimizin farklı olması da Allah’ın (varlığının ve kudretinin) delillerindendir.

Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Renginiz, kabileniz, ırkınız bir üstünlük sebebi değildir. Allah’a kullukta tembelseniz, umursamazsanız, bütün bunlar size hiç bir fayda sağlamayacaktır. Ama, eğer Allah katında gerçekten de üstün olmak istiyorsanız ki, biliniz: Üstünlük ancak takvadır.

Ey kardeşler!

Birbirinize karşı tevazu ile, alçak gönüllülükle muamele edin. Bir diğerinizi küçük düşürecek, önemsiz sayacak davranışlardan kaçının. Eğer böyle yapmaz kardeşinizi küçük görürseniz, bu apaçık bir zulümdür. Ve Allah hiç şüphesiz ki zalimlerin düşmanıdır.

Birbirinizi kıskanmayın da. Allah’ın size emrettiği gibi kardeşler olunuz. Kardeşlik neyi gerektiriyorsa, onları yapın. Artık biliyorsunuz ki, insanların farklı farklı yaratılmış olmaları bir imtihan vesilesidir ve aynı zamanda insanların birbirleri ile daha iyi tanışmaları için sebeptir.

Ey toprağın oğlu!

Bununla birlikte akrabaya, yakınlara yardımcı olmak, onların dertleri ile dertlenmek, onları ziyaret edip hatırını sormak bir görevdir. Ama ayrıca yine unutmayalım ki, Müslümanların asıl görevi, adaleti yaymak, iyilik ve takva üzerinde yardımlaşmaktır.

Alınacak Dersler:

1. Rahmet Peygamberinin ümmeti de insanlık için bir rahmettir.
2. Rahmet Peygamberi olan Hz. Muhammed (s.a.v.) kıyamete kadar gelecek bütün mahlukat için sünneti ile rahmet olmaya devam edecektir.
3. Rahmet Peygamberinin getirmiş olduğu en büyük rahmetlerden birisi de ırkçılığa dayalı üstünlüğü yok etmesidir. İnsanlığın hala ondan alacağı dersler vardır.
4. Tevazu kanadımızı hem kardeşlerimize hem de Allah’ın diğer kullarına karşı sergilememiz gerekir.
5. Müslümanlar olarak önce biz kendi aramızda kardeşliğimizi pekiştirmeliyiz.

Ödev:

İslam kardeşliğinin yaygınlaştırılması ve birliğin tesis edilmesi noktasında gayret eden İslamî kurumlar üzerinde bir araştırma yapınız.

¹⁶ Müslim. Birr 38, H. No: 2563/4